

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 135/23

Luksemburgā, 2023. gada 7. septembrī

Tiesas spriedums lietā C-162/22 | *Lietuvos Republikos generalinē prokuratūra*

Direktīvai par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju ir pretrunā tas, ka smagu noziegumu apkarošanas nolūkos ievāktie dati tiek izmantoti, veicot dienesta izmeklēšanu saistībā ar korupciju publiskajā sektorā

Proti, Direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju attiecas tikai uz kriminālvajāšanu

Lietuvos Ģenerālprokuratūra no amata atbrīvoja kādu Lietuvos prokuratūras prokuroru. Šis disciplinārsods viņam tika piemērots tāpēc, ka viņš kādas izmeklēšanas gaitā bija prettiesiski sniedzis informāciju kādam aizdomās turētajam un tā advokātam. No amata atbrīvotais prokurors šo lēmumu apstrīd Lietuvos tiesās.

Šim prokuroram inkriminētais dienesta pārkāpums ir ticis pierādīts, pamatojoties uz elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēju saglabātajiem datiem. Viņaprāt, tādu datu izmantošana, kuri ļauj identificēt no kādam dienesta pārkāpumu lietās aizdomās turētajam piederoša fiksētā vai mobilā tālruņa veiktas telefoniskās komunikācijas avotu un saņēmēju, ir nepamatota iejaukšanās Savienības tiesību aktos nostiprinātajās pamattiesībās.

Smagu noziegumu apkarošana – atbilstoši Tiesas judikatūrai par Direktīvā par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju ¹ noteiktajiem nosacījumiem, ar kādiem var piekļūt elektronisko komunikāciju datiem, – var pamatot iejaukšanos Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantā nostiprinātajās pamattiesībās. Šajā lietā, ko Lietuvos Augstākā administratīvā tiesa izskata apelācijas kārtībā, tā būtībā vēlas noskaidrot, vai tādu ar elektroniskajām komunikācijām saistīto personas datu, kurus ir saglabājuši elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēji un kuri pēc tam ir nodoti kompetento iestāžu rīcībā smagu noziegumu apkarošanas nolūkos, izmantošana ar korupciju saistītu dienesta pārkāpumu izmeklēšanā ir saderīga ar šo direktīvu.

Šīsdienas spriedumā Tiesa atzīst, ka **minētajai direktīvai ir pretrunā tas, ka ar elektroniskajām komunikācijām saistītos personas datus, kurus ir saglabājuši elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēji un kuri pēc tam ir nodoti kompetento iestāžu rīcībā smagu noziegumu apkarošanas nolūkos, var izmantot, veicot izmeklēšanu saistībā ar korupciju civildienestā.**

Šajā ziņā Tiesa norāda, ka smagas noziedzības apkarošanas nolūkos leģislatīvos pasākumos var noteikt:

- informācijas par datu plūsmu un atrašanās vietas datu mērķorientētu glabāšanu, kura, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem elementiem, tiek ierobežota atkarībā no attiecīgo personu kategorijām vai pamatojoties uz ģeogrāfisku kritēriju, uz laiku, kas nepārsniedz absolūti nepieciešamo;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV 2002, L 201, 37. lpp.).

- savienojuma avotam piešķirto IP adresu visaptverošu un nediferencētu glabāšanu uz laiku, kas nepārsniedz absolūti nepieciešamo;
- elektronisko komunikāciju līdzekļu lietotāju personas identitātes datu visaptverošu un nediferencētu glabāšanu; un
- ar kompetentās iestādes lēmumu, kas ir pakļauts efektīvai pārbaudei tiesā, noformēta rīkojuma izdošanu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējiem uz noteiktu laiku operatīvi saglabāt pakalpojumu sniedzēju rīcībā esošo informāciju par datu plūsmu un atrašanās vietas datus.

Tiesa arī izsaka atgādinājumus, ka saskaņā ar samērīguma principu vienīgi smagu noziegumu apkarošana un nopietnu sabiedrības drošības apdraudējumu novēršana var pamatot tādu nopietnu iejaukšanos pamattiesībās, par kādu ir uzskatāma informācijas par datu plūsmu un atrašanās vietas datu saglabāšana. Šajā ziņā tā – pamatodamās uz savu judikatūru par vispārējo interešu mērķiem, kas var pamatot tiesību ierobežojumu, – paskaidro, ka smagu noziegumu apkarošana un nopietnu draudu sabiedrības drošībai novēršana ir mazāk svarīga nekā valsts drošības aizsardzība, tomēr tās ir svarīgākas nekā noziegumu apkarošana vispārīgi.

Tiesas ieskatā **informāciju par datu plūsmu un atrašanās vietas datus, ko elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēji saglabājuši** – saskaņā ar tiesību aktu, kas, pamatojoties uz Direktīvas par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju 15. panta 1. punktu, pieņemts smagu noziegumu apkarošanas nolūkos, – **un kas ir nodoti kompetento iestāžu rīcībā** smagu noziegumu apkarošanas nolūkā, **pēc tam nevar nodot citām iestādēm un izmantot ar korupciju saistītu dienesta pārkāpumu apkarošanai, kura ir mazāk svarīga nekā smagu noziegumu apkarošana.**

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma [teksts](#) un attiecīgā gadījumā rezumējums tiek publicēti CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

